

MINDSZENT-SZEGVÁR

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ
HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

és

VIDEKE.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 3 frt — kr.
Félévre 1 frt 50 kr.
Negyedévre — frt 75 kr.
Egyes szám ára 6 kr.
Hirdetések jutányosan felvételnek

Mindszent község vezérégyénei.

Lapunk első számában foglalt programunkban nyíltan kifejeztük, hogy lapunk egyik párt érdekét sem fogja szolgálni. Nem hagyjuk magunkat senki által sem befolyásolni, hanem meg mondjuk mindig — mindenkor az igazat, ha evvel a közügynek szolgálhatunk, akár tetszik az alakoknak — akár nem.

Nem szívesen, magán élvezetből — ellenkezőleg talán határozottan lapunk anyagi kárára, — de mégis kénytelenek vagyunk községünk jól felfogott érdekét szem előtt tarva — azon fájdalom köteleességet teljesíteni, hogy itt a nyilvánosság színe előtt bíráljuk meg községünk vezérégyéneinek legközelebbi múlt működését.

Mi magunk részéről nem akarunk személyeskedni, annál kevésbé vádaskodni — de véleményünket elmondjuk, a mint azt magunknak, meghalgtva a közvélemény szavát is, megalkottuk.

Az általános hangulat szerint községünk vezérégyénei, a legközelebbi múlt időben nem a legszebb színben mutatták be magukat. Jobb ügyhöz méltó, lelkesedéssel, erővel s ékesszólással védtek a községi képviselői közgyűlésen oly ügyet, melyet ha a közgyűlés elfogad — tetemes kárt szenvedett volna a község. Szerencsétlen ügy volt az melyet védtek s csak is az elbizakodottság javasolhatta azt elfogadásra. Némely része ez uraknak azt hitte, hogy nekik mindent keresztül lehet vinni csak akarniok kell, s biztosra vették, hogy ez a mi agyon oktatott „oh szent népünk“ — mindenre ráfogja mondani „helyes — úgyvan“-ját. Nem elég egy nép között 2—3 évig élni, hogy azt telyessen megösmérjük. Nem elég biztos szer a nagy hangszavak a „szabadság“ folytonos hangoztatása arra nézve, hogy hiveinket szolgálják a szavazó gépekké tegyük.

A mi népünk hála az Istennek tud önállóan gondolkozni, nem követ vakon senkit, s ezt fényesen bizonyította képviselő testületünk többsége a legközelebbi napokban. Az ügy tárgyilagossá rövidség elöadva a következő:

A volt regále bérlők lemondtak az okon a regáliáról, mert a községgel kötött szerződésükben a 12-ik pont úgy szól, hogy „a szerződés meg szűnik ha a regále megváltási törvény szentesítve lesz.“ Igaz ugyan, hogy már szentesítve lett — de életbe még nem lépett — de ők ragaszkodva a szerződés szoszerinti szövegéhez felmentésüket kérték a hátra lévő $\frac{3}{4}$ évi idő tartamra a reájuk nézve terhes szerződés kötelezettsége alól. Egyben kérik a közgyűlést, a hátralévő $\frac{3}{4}$ évi időtartalomra a bérlőt nekik az eddig 6900 frt haszonbér helyett 4800 frtért meghagyni.

A f. hó 7-én megtartott községi közgyűlés tárgysorozatába ezen tárgy is felvétel, a melyben felolvasatott a váltásági bizottságnak erre vonatkozó javaslata, mely a bérlőkkel a békés utoni kiegyezést ajánlja. Azonban a képviselők egynémelyike még tovább ment a váltásági bizottság javaslatánál, kik határozottan a mellett kardoskodtak, hogy a régi bérlők új ajánlata elfogadtassék.

Végre többek hozzászólása után egy 3—4 tagu bizottság lett a bérlőkkel való új meg egyezés végett kiküldve. E bizottság tagjai birva még a képviselőtestület osztatlan bizalmát épen azokból választattak, a kik a regáliát régi bérlőknek kívánták adni, amint azt a következő meg is mutatta.

A f. hó 9-én tartott községi folytatólagos közgyűlésen a bizottság beadta jelentését, hogy bérlők 5100 forintot hajlandók a hátralévő $\frac{3}{4}$ évre adni.

Lapunk 3-ik számában közöltük a községi közgyűlésen tartott egyes beszédeket, a melyből meggyőződhetett és tudomást szerezhett arról az olvasó közönség, hogy kik voltak azon képviselők, kik községünk érdekeit nem fogva jól fel, oda igyekeztek hatni, hogy a regália a régi bérlők kezén hagyassék meg, dacára annak, hogy Kohn Adolf már a közgyűlésen a hátralévő időre 400 frt többletet ígért és dacára annak, hogy szembeüő volt, miként képviselőtestületünk többsége nem respektálva az úgy nevezett „vezérek“ indítványait nem hajlandó szavazatával a község megkárosításához járulni.

Kárba vesztett azonban igyekezetük mert képviselő testületünk megmutatta azt, hogy ott, a hol a község érdekéről van szó, a saját józan esze után indul és nem hagyja magát senki által vezetetni és eredményként 15 szavazattal 9 ellen a regáliának árverésen való újbóli kiadását határozta el.

Itt a tények beszélnek, az árverés megtartott és az eredmény nem 4800 — 5100 hanem 6000 frt lett. 900 frt hasznót hoztak tehát azok a községnek, a kik a községi ügyekből nem pártkérdezt csináltak és 900 frt kárt akartak tenni azok, kik bármiféle okból — nem kutatjuk, oda törekedtek, hogy a regáliának árverésen való újbóli kiadását meg gátolják.

Örömmre szolgál konstatalhatni, hogy a mi népünket üres frázisokkal vezetni nem lehet, de fáj azon tudat is, hogy községünk vezérégyénei nem a népnek szolgálni, de magukat ezzel szolgáltatni akarják! Reméljük azonban, hogy a legközelebbi múlt eseményekből megtanulták azt, hogy Mindszent község lakossága, tud a maga lábán járni!

A cselédség erkölceinek javításáról.

II.

Elfogultság volna azt hangoztatni, hogy egyedül a cselédség nem áll hivatásának magaslátán. A cselédség megbízhatlansága, úgy monjuk rosszassága nem magában a cselédség öszszességében gyökerezdik, hanem magában a társadalomban, mely kétség kívül beteg. Nem csupán a cselédség speciális hibája azon ócskaság, mellyel velők szemben folyton találkozunk, bélyege ez magának a társadalomnak, a korszellem félszeregségo ütött ki a cselédségen egész ijesztő nagyságában, melyet ők nem palástolnak, de sőt gondolkozásuk s cselekvéseikben nagyon is előtérbe tolnak . . . teneut sua jura: érvényesítik a korszellem szülte jogait. E baj oka tehát magában a társadalomban keresendő. Nézzet meg kiki a napi lapokat s vonja le a következőt a gyakorlati tanúságot az ember megbízhatóságra nézve, mert ki az, a ki ma már megdöbben a lapok referádóján, mik a sikasztásokat, a legkörmönfontabb rafineriával véghezvitt csalásokat sürü egymásutánban találják fel olvasóinknak? Nem is szólók a becsületesség palástjával takart ezer és ezer oly apró vonásokról, mik a társadalomban tért foglaltak, de miknek a jellemhiány lévén szülő anyjok, növelik bennünk a bizalmatlanságot a mai társadalom emberei iránt.

A társadalmat, annak morálját kellene megjavítani, s ha ez sikerülne, önmagától értetik, hogy jobbá lenne a cselédség is, s csak kivételkép találkoznánk haszontalan cselédekkel, míg ma, nem csak a kifogástalan, de a türethő cseléd is ritka, mint a fehér holló.

A társadalmi erkölcsök át — illetve visszaalakulására azonban ma nincs kilátás, nagy rázkódtatáson kell annak keresztül menni, míg ismét visszazökken a régi becsületességnek, s félreismerhetlenül tiszta moralitásnak azon útjára, miről ma már csak az ósz firtűiek regélhetnek a modern generációknak.

De feltéve, meg nem engedve, hogy a társadalom a tiszta morál szempontjából rendben van: a korszellem semmi kivánni valót nem hagy maga után, s csak egyedül a cseléd osztály erkölce eshetik kifogás alá, még akkor sem érnök el célunkat a fentebb idézett, s hozzá hasonló erkölcs javító pontozatokkal.

S miért? mert csak ott találunk igazi morált, hol az erényeket, minök egy cselédnél a munkásság, hűség, szerénység sat. mint lelki gyöngyöket nem egyedül s kizárólag jutalomért, hanem önmagukért becsülik.

Csupán maga a jutalom gyenge alap, s nem soká állhat fen az erényességnek rajta emelt épülete, erényessékké csak a nevelés tethné cselédeinket. Avagy volna e egy parányi belbecse is a cseléd jómagaviseletének, mit jutalomért tanusitana? Elmondhatjuk-e, hogy ily cselédnek megjavultak erkölcei? Nem! Meghunyászkodott jutalomért, műveli a erényt pénz-

zért, szóval nincs viselkedésének semmi beléteke, csak a jóság álarcát hordja jutalomért. Ez könnyítés a szolgálatadók, de nem erkölcs javítás. Ez eszköz a hipokriták szaporítására.

Meg lehet, hogy a pessimizmus szemüvegén kontempláltam a dolgot, midőn a fenti sorokat irtam, de ez a nézetem.

Mind azon által a cselédek erkölcsének javításra alakuló egyesületek törekvéseit üdvös és közérdekű mozgalomnak tartom már csak azért is, mert felhívja a közfigyelmet a türethetlenné vált állapotra, s vajha az egyesületek által elvetett parányi mag gazdag lombu tölgyé fejlődnek az által, hogy az állam ragadná meg a cseléderkölos nemesítésnek eszméjét, és első rendben a cseléd törvények revisiójára egyengetné az utat; másodsorban pedig, ha annyi milliót áldoz az erkölcsök javítására, mint a tenyész állatok nemesítésére, akkor karöltve az egyesületekkel valami lendületet nyerne az erkölcs javítás ügye. Nem radikális kura sőt nagyon is palliatio valami volna ez is, de egyéb expediensek hiányában elfogadnánk ezt is, míg az idő érdemlegesebben oldaná meg a cseléderkölos javításnak minden esetre nehéz problémáját.

Községi közgyűlés.

A f hó 26 án megtartott regále bérbeadási árverést megelőzőleg rendkívüli közgyűlés tartatott.

Elnöklő bíró d. e. 10 órakor a k. gyűlést megnyitja.

Tary Endre kéri a közgyűlést, intézkedjék az árverés megtartásáról s amennyiben itt többen olyanok, kiknek erre nem lett volna joguk, hozzászóltak, az illetők megnyugtására indítványozza, hogy a gyűlés felfüggesztése előtt a bérbeadást elrendelő közgyűlési jegyzőkönyv, valamint a bizottság által kidolgozott árverési hirdetmény felolvastassék, hogy meggyőződjék mindenki a bizottság eljárásának helyességéről.

Schwartz Lipót nincs egy nézetben előtte szólóval és ellene van a felolvasásnak, mert ő bizik a bizottságban, a melyben oly emberek vannak kik a bizalmat megérdemlik és különben is a feltételeket már mindenki tudhatja.

Weisz Lőrincz kéri a felolvasást, mert ő is árverezni akar és ő nem tudja, hogy mik a feltételek.

Kohn Adolf felemlíti, hogy ő 5500 frt ajánlott irásban, de ellene voltak, mert mindannyian megakarták gátolni azt, hogy ő kivége a regáliát és ez okból már a feltételeket az új bérlethez nézve tulterhesnek fogalmazták meg. **Seros** kéri a felolvasást.

Wimmer Károly is azon nézetben van ugyan, mint előtte szóló, hogy fel kell olvasni, de ez nem tartozik a közgyűlés elé. Arra nézve már egy bizottság lett kiküldve, hogy az árverés megtartásának módzatairól határozzon. Most a közgyűlés vagy elfogadja a zárt ajánlatot, vagy nyílt árverésre bocsátja és ekkor a feltételek minden esetre fel fognak olvastatni.

Schwartz Lipót ragaszkodik az általa előbb mondottakhoz. Szükségtelenek tartja a feltételek itteni felolvasását.

TÁRCZA.

Villám Ferkó.

— Rajz. —

(„A Mindszent-Szegvár és Vidéke eredeti tárcája“)
(Folyt. és Vége)

Hja már ekkor Ferkó nem Bosniába, hanem a szép Erdélyben volt, a hol bizony megterem a szép leány is, ezek meg ugyan csak hamar sziven kapják mézes beszédeik, s hamis kacintgatásaikkal a nyalka magyar huszárokat, és bizony Ferkó is úgy járt, a hamis szem ő rajta is fogott. Ott ahol már rég idő óta kvártélyba vannak volt, egy csinos barna, kökény szemű leány aki Ferkóba, már másnap odamenetele után halálig szerelmes lett. És ki venné Ferkónak rossz néven azt, hogy a leány szerelmét ő is viszonzotta, sőt ráadásul már azt is megígérte neki, hogy ha a császárt kiszolgálja, azonnal feleségének fogja venni.

És Ferkó úgy is tett mint mondá. Mikor már közelgetett a szolgálati idő vége, egy napon, midőn épen az ebédnél ültek, így szólította meg Ferkó a leány édes apját.

— Jó gazduram! rövidke szavam volna, ha ugyan meg hallgatná!

— Csak ki vele, fiam Ferkó, mi lehet az?

sát, mert az árverési hirdetményben benne van, hogy „a részletes feltételek a község házában naponként d. e. 10-től 12 óráig és d. u. 3-tól 5 óráig bárki által betekintheők és másolatban is kivetheők.

Weisz Lőrincz azt hallja, hogy a közgyűlésnek joga van elfogadni a zárt ajánlatot és ez esetben nem is bocsátani nyílt árverés alá, ha a dolog így áll, akkor kár volt a vidékieket, kik nyílt árverésre jöttek erről eleve nem értesíteni.

Wimmer Károly most már annál is inkább a nyílt árverezés mellett van, mert zárt ajánlat csak egy érkezett be és a bizottság az ebben irt ajánlati összeget kevesli.

Szilágyi szavazást kér, hogy az idő ne töltsék vitaközzással.

Tary Endre szerint, ha a feltételek itt újólag felolvastatnak, úgy azok már kétszer lesznek felolvasva ő csak azért kívánta a még egyszeri felolvasást, mert azt hallotta, hogy eddigi eljárásuk ellen aggályok merültek fel, most azonban úgy látja, hogy ez nem áll. Most tehát nem tartja szükségesnek, hogy az újólag felolvasassék.

Korom Gáspár azon nézetben van, hogy legheylesebb volna felolvasni, mert jogában van a mindenkinek a feltételek felolvasását kérni és egy bírósági végrehajtó is tartozik az árverés megkezdése előtt az árverési feltételeket felolvasni. Határozottan tagadja, hogy a közgyűlésnek joga lenne a zártajánlatot a nyilvános árverés megtartásának kizárásával helyben hagyni, mert ő úgy tudja, hogy a zárt ajánlatban foglalt legmagasabb összegnél kell kezdeni a szóbeli árverést.

Pap Ákos főjegyző jelenti, hogy Kohn Adolfnak egy írásbeli indítványa van.

Tary Endre felolvasta a községi szabályrendeletek ide vonatkozó részét amely azt mondja: „minden önálló indítvány a községi előjárásnál 24 órával a gyűlés megtartása előtt bejelentendő.“ Ez nem jelentetett be, ellene van tehát felolvasásának.

Kohn Adolf nem vonja vissza indítványát, kéri, hogy az itt felolvasassék. Szemére vetették, hogy a közgyűlésen licitál, pedig ő csak azért ígért többet, mert nem akarta, hogy a község károsodjék és a régi bérlők ajánlatát keveselte. Különben ezen egész dolog olyan emberekre volt bízva, a kik a község érdekeit nem tartották szem előtt, kik minden módon úgy igyekeztek, hogy az ő hangját elnyomják és az árverési feltételek is mutatják, hogy azt tesznek amit ők akarnak.

Többeknek közbeszólása után Kohn Adolf mérgesen nyul a jegyző előtt fekvő headványa után, hogy azt visszavegye, a mit Szilágyi Ferenc azon nyilatkozata után, hogy „ez nem baba ruha“ szándékától eláll.

Tary Endre szerint a headvány felolvasása nem követelhető joggal, de ő maga részéről többek megnyugtatósán nem ellenzi.

Wimmer Károly. Az ügyek keresztül vitelére a váltásági bizottság volt megbízva, melynek én is tagja vagyok ugyan, de a legközelebb mult gyűlésen nem valék jelen. Azért felszólalhatok azok érdekében, a kik abban részt vettek. Ő nem képzelteti, hogy bizalommal visszaéltek volna, hanem úgy hiszi, hogy a bizottság teljes lelkiismeretességgel járt el. Ő tehát részéről azt mondja, hogy ha másként jártak el megrovandók. E fölött itélni szerinte a jövő közgyűlés dolga leendő.

Elhatározatott, hogy az indítvány fölött a legközelebbi közgyűlés fog határ zni. A gyűlés felosztatott és megkezdődött az árverés,

— Hát az bizony nem egyéb, mint, hogy én Erzsit nagyon szeretem s ha nekem adja jó gazduram, hát egy holnap mulva haza viszem Bogácsfalvára.

No már annyira nem engedem elvinni ezt az egy lányomat. Hanem ha neked kedved van itt maradni nállam, hát nem bánom legyetek boldogok.

— Oda haza igaz, hogy várnak reám szóló Ferkó, de az is igaz, hogy Gyuri bátyám az öszkór már ugysis meg házasodik, hát ott lesz ő én helyettem is. Én meg szépen itt maradok, és a maguk fia leszek! Jó lesz-e Erzsikém galambom?

Erzsi piros keszkenőjébe rejtette arcát, mely ferkó szavaira libor piros lett, és csak fejével bolintott egy édes igent.

Másnap Ferkó levelet irt szüleinek, melyben határozott szándékát érthetően föl tárta, s egyszersmint föl-kérte édes anyját, hogy Mariskának, volt kedvesének adja tudtára, hogy az ő szíve mást választott, és kéri, hogy fedje el őtet, és ne busuljon ő miatta tovább.

Ferkó szülei, hogy fiuk levelét megkapták, bizony szívök nem kis fájdalmat érzett Ferkó elhatározása fölött, de végre mégis csak meg nyugoutak. De nem így ám Mariska. Mikor értesésre adták Ferkó szándékát, azon naptól fogva nem volt az ő szeme csak egy óráig is ment a sirástól. Hej mert mikor épen az csalta meg,

melynek eredménye lapunk más helyén van jelezve.

Levelezés.

Mindszent 1889. március hó 26-án.

Tekintetes szerkesztő ur!

Bátor vagyok b. lapja részére ez alábbi helyi érdekű tudósítást beküldeni kérem miként sziveskedjen azt lapjának legközelebbi számában közölni.

Ezen a napon adatott ki Mindszent község tulajdonát képező regále jog bérlet a hátralévő április 1-től kezdődő $\frac{3}{4}$ évre kerek 6000 frtért.

Hogy ily szép eredmény éretett el ezt kizárólag Kohn Adolf községi képviselő erélyes fölszólalásainak és a község érdekében felajánlott anyagi garantiájának lehet köszönni; eljárása fölött elismeréssel kell adózni minden elfogulatlan adófizető polgárnak, noha Mindszent község képviselőtestületében, eljárása és fellépése nem valami kedvező fogadtatásra talált.

Nem vádoljuk azért az egész képviselőtestületet, mert hiszen mégis csak a többségnek köszönhető az új árverés kiírása, hanem vannak bizony a képviselőtestületnek olyan tagjai kiket a közvélemény általános hiedelme szerint méltán — de lehet mégis, hogy nem jogosa — megilleti azon vád, hogy nem tartották olyan mértékben szemük előtt a község érdekeit, amint azt tenniük kellett volna, amint azt tőlük elvárta volna a nagy közönség, hanem kedveztek nagyon is a régi bérlőknek, illetve védelmezték azok érdekeit jobban mint azt tenni szabad lett volna annélkül, hogy ezen eljárásuk a közvélemény előtt feltűnést ne okozott volna.

És éppen azon képviselők érdemelték ki a közvélemény ezen megrovását kik a képviselőtestületben qualificatiojuk folytán vezérszerepre vannak hivatva, kik azonban eltalálták felejteni azt, hogy a községi tanácssteremben az illetőknek nem jogi képviselőjük, hanem — képviselők.

Már magában azon ténykedésük, hogy a váltásügyi bizottságnak tagjai lévén, az árverési föltételeket a volt regálbérlők egyikével állapították meg, olyan visszatetszést sőt közmegebotránkozást szült, hogy a kissé komolyan gondolkodók nem bírták magukat azon gondolat alól emancipálni, miszerint itt biztosan a közönség érdekének rovására történik valami; pedig hát qualificált egyének tudják azt, hogy nem ilyen kényes esetben de egyéb

Folytatása a mellékleten.

kibe legjobban bizott, a kit ő oly forón szerezett, s kihez oly hü volt.

Mire a farsang elrjött, akkora Mariska is megérett a halálra; a bánat, és a sok sirás megfonyasztották őt...

Még az év őszén egy szép vasárnap napon egy kékre festett s koszorúkkal megrakott koporsót vittek a „virág utca“ sarkáról a temető felé. Hat csinos legény vitte a koporsót, a koporsó előtt vőlegény s menyaszony lépdelt. Valjon ki lakodalma ez? Mariska, kihez Ferkó hűtlen lett tartott e napon menyegzőjét. A halál a szenvedők eme jötevő anyala jegyezte el őt magának, s most vezet lakására a csndes sirba.

S különös Ferkó is épen e napon tartá esküvőjét Erzsivel, Lakos István földbirtokos leányával a székhely földön. Hej ha tudta volna hogy az ő volt hü kedvese is ma ment sirba, tudom, hogy egy kissé leszált volna az a fölhevült jó kedv, melylyel alig tudott megbirkozni.

A megyegző után Ferkó feleségével s a menyegzőn jelen volt szüleivel haza rándult Bogácsfalvára, hogy régi jó barátjait meglátogassa. Azonban, hogy Mariska esete értésére jutott borzasztó fájdalmakat érzett szívében, azért mit sem szólva senkinek, ki sietett a temetőbe föl kereste Mariska sirját, s ráborult fejfájára azt csókokkal elhalmozta, és sirt — zokogva mint

könnyebb természetű ügyek tárgyalásánál sem vehet az érdekelt részt ahol a saját érdekekről van szó, hogy türehték tehát azt, hogy itt a föltételek kiírásánál illetve megállapításánál a legjobban érdekelt befolyást gyakoroljon!

Meg is adták neki! Szabtak jó föltételeket, iparkodtak az árverezőket visszariasztani, részben sikerült is! tényleg egy pár száz forinttal kevesebb eredmény éretett el mint elértett volna akkor ha egyik-másikat el nem kedvetlenítették volna az árveréstől az így megállapított föltételek.

Nagyon természetes, hogy a váltságügyi bizottság által megállapított föltételek az idő rövidsége folytán a képviselő testület elé jóváhagyás végett nem terjesztetett be, és így ezen föltételekkel kellett az árverésnek menni.

Csongrád, március 30-án.

Üdvözlünk minden mozzanatot, mely az irodalom terén mutatkozik! Ekép üdvözljük az ujonnan megindult „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ lapot is, bár nem nagy dicsőségünkre válik nekünk csongrádiaknak, hogy mi is „Mindszent“ vidékének tekintetünk, mert nincs lapunk!

Hajh! ezt mind a visszavonás és durva irigység — mint régen megírta a krónikás — okozza! és azon a „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ 4-ik számában Demokritos által igen ránk illő megjegyzés, hogy: „Nem egymás élete ellen törnek ezek, csupán csak az egymás becsületét akarják tönkre tenni.“

Éles ellentétek vannak itt szembeállítva egymással! egyik fél — tisztelet neki, minden mellékgondolat nélkül s öntudatosan a város és népe javát szíven viselve munkál; míg a másik fél öntudatlanul a város vesztére tör s kész mindent ami jó is lerombolni csak, hogy hatalmát fitogtathassa s tekintélyének súlyt adhasson!

Fájdalom, hogy ezek manap nagy többségben vannak, kik ha lelkiismeretesen vezetettének, sok üdvös munkát tudnának a közügyekben alkotni, de mintha csak rájuk iratott volna évszázadokkal ezelőtt már, hogy: Jugi impatiens; libertatis incapax.“ Minthogy ezeket sem a szenvedések iskolája sem a szabadság élvezete nem bírta oda vinni, hogy azt munkálják ami üdvös. Ők vakon mennek a vezető után akinek legjobb exetája van, minthogy megítélni képtelenek, hogy mi a helyesebb s mi a jobb! Akik

egy gyermek. Azután forró imát küldve az éghez, Mariska porhüvelyétől bocsánatot esdve, hagyá el a holtak csendes hazáját.

Azután nem sokára bucsút véve szüleitől s barátaitól vissza tértek Erdélybe s éltek boldogan. Két év mulva felesége egy kis szöke fűrtű leánykával örvendeztette meg Ferkót, mit ez, volt hű kedvese emlékére Mariának kereszteltetett.

Ócsay György.

S á r a.

Írta: **Koncz Sándor.**

(Mutatvány a szerzőnek közelebb sajtó alá kerülő „Fekete lovagok“ című kötetéből.)

A boszorkány-sziget magas nyárfái rejtelmesen susognak amoda alább.

A Tisza sárga, zavaros habjai, partjai mellett csobognak, elkapnak egy-egy történetet, melyet a sötét multból regél a sziget a fáknak, fák a hullámoknak, a hullámok a partoknak...

Néha aztán a lombok valami nagyon érdekeset mesélhetnek a haboknak, talán épen Borbolyáról, az alsóvárosi boszorkányok hadnagyról, vagy a Dromó ördögről, mely a szegedi boszorkányok prezidense volt, mert a habok kapják magukat, kiszöknek a szigetre s szépen tanyát csapnak a fák alatt.

Susogó fákon s locsogó hullámokon kívül azonban még másutt is beszélnek a boszorká-

pedig megítélni képesek, azok usznak az árral s úgy vannak mint az új magyar a vallásával, hogy t. i. olyan vallásu, mint a falu.

Orvosolni kellenék e súlyos betegséget, de miként? mert ha az orvoshoz nyulunk, akkor rólunk is elmondhatta Demokritos, hogy csak egymás becsületét akarjuk tönkre tenni, pedig más orvoslát nincs, mint a veszélyes áramlat ellen egy hatalmas védgátat emelni s őszintén örvendünk annak, hogy a védgát emelésében segítségkedeztetnyújtani az önök mélyen tisztelt országgyűlési képviselőjük is igérni kegyeskedett, hogy így elámitott népünket az igaz utra terelhessük! mely cselekmény lesz hivatva megmenteni még a becsületből s anyagi vagyomból, amit lehet!

Szándékosan mellőzzünk még neveket s tényeket; majd eljő az idő s tán nincs is messze midőn tiszta vizet önthetünk a pohárba.

Szóval: hanyatlak itt minden ami üdvös! Hanyatlak a tanügy, mint ezt a tanfelügyelő is megjegyzi! Hanyatlak az erkölcs, mit tanusít az is, hogy két — 15—17 éves ifju ártalmas ész és kézzel saját élete ellen tört. Az egyik már bevégző az életet; a másik még kinlódik, de alig ha lesz megmenthető!

A tudatlanságnak is áldozatul eset egy házaspár mely házaspár a szőlőben lakván, este banya kemencéjüket telerakták nedves tüzelő anyaggal, s persze a veszélyes kigőzölés miatt megfultak! Most egy sirban nyugosznak!

Szeretnők, ha a népvezetők a helyett, hogy a népet elámitva, hogy a Hajduk valami bolondot irtak s ezt, illetve a 25 §-t agyon szavazni mennek a megyére — kitanítanak a szegény népet a jót, az üdvöst mind maguk, mind községük részére munkálni!

Szeretnők, ha a magukat népvezetéskül föltoltak mindent elkövetnének erre nézve, hogy az erkölcs lenne a győztes a bűn fölött, s ne történnének galád alávaló tettek, mint ablak beverések! a házak elrontítása, utcai kövezetek fölszedése s elorzása, kerítések megrombolása sat.

Szeretnők, ha a nép szelidségre, s előljárári iránti tiszteletre oktattatnék a helyett, hogy most egyházi s világi előjáróit semmiben sem veszi! Sőt nyilvánosan megtámadják a legszentebbet káromolva olykor ezeket!

Szeretnők, hogy a nép félrevezetés folytán ne a maga kárára törekednék, hanem megfordítva és bulátná, hogy akik pajtáságból maguk és barátaik javára működve a nagy közöniséget saját vesztébe terelik, ilyesmi ne történ-

nyokról. Azokban az aktákban, melyek a boszorkány-pörököt tartalmazzák. Sárgult, kopott papirokon öreg betűk, recés árkusokon öreg kegyetlenségek.

A modern embernek persze gunymosoly szökik ajkára ez iratok olvastára s legfőlebb akkor marad e mosoly el onpan, mikor a fanatikus, képtelen vádak olvastára, melyek a máglyák tüzeben nyertek befejezést, lelkén átnyilallik valami.

Ámde a mi most képtelenség, az egykor a babona titokzatos fényétől körülfogva általános hit volt.

A régi idők fátyolát fogom most a szíves olvasó előtt kissé meglebenteni. Egy pöraktából, úgy a mint a vád elmondja, s szerelmi történetet frissíték föl a multból.

Ezelőtt százhatvan esztendővel történt.

* * *

Horváth Juliska volt az alsóvárosban a legszebb leány, bogár szeme a legragyogóbb, darázs dereka a legkarcsubb. De hiába volt az alsóvárosnak a legszebb, ha Katona Pistának nem volt az. Ha Katona Pistának más volt a legszebb, a legkarcsubb.

Ebből aztán az következett, hogy a legszebb leány lett csakhamar a leghaloványabb leány.

Bánat és keserűség lopozott a Juliska

bessék. . . Itt van például a keresztény gözmalom-részvény-társaság állapota, melynek buzzák a szentlélek harangját! de mely észtelen rombolásnak gátat fog — hisszük vetni — a törvényszék s a veszélyes lejtőről vissza terelendi a társaságot.

Szeretnők, ha a vízvédelmi társulat grof Pallavicinival meg nem történik, vagy ezt meg nem történtté tehetnők, mely az ártéren levő birtokosoknak szintén a szentlélek harangját huzza! De minden ellenzésük mellett is belevittek bennünket a most az emberi erőt kezökben tartók, illetve a lelketlen vezérek! mely dolognál csak az a fájdalmas állapot, hogy épen úgy ér bennünket is teher, mint azokat — tán jobban, minthogy az érdekelt birtokosok mondtak ellent — kik a nyakunkba vágják, illetve ránk szavazták a társulást, s kik pedig vagy semmit, vagy csak kevésbé érdekeltek, mert birtoktalanok!

Ez osztán a valódi demokrácia! ugye bizony?

Szóval szomorú állapotok vannak Csongrádon, melyekhez még csak rossz termés vagy elemi csapás járulhat az olcsó marha és gabonárak mellett, s mi oda feketünk mint a közmodás tartja — ahol a part szakad! . . .

Örülnék, ha e lapnak ellenkező újságokat irhatnék s a jólérről — mely itt honolna — értesíthetném e lapok t. olvasóit! De míg a most regnáló többség ennek vezetője tartja kezében a vasmarokkal tartott gyeplőt, nincs reményem kedvezőbbben irhatni.

Azonban láttunk mi már nagyobb hatalmat is Csongrádon a Csátár üera alatt, mely bár rombolt is, de rombolása nem hagyott ily szomorú nyomot, mint a mostani uralkodás! de annak is vége lett, mint vége lesz e majdan átkos most létező üerának is! Mi hogy minél hamarább megtörténjék, szívünkben óhajjtjuk!

M a d á r F.

Helyi és vegyes hírek.

— **A vasutügy.** H.-M.-Vásárhely város vasutügyi bizottsága pénteken ülést tartott, melyen a szentes-vásárhely-makói vasutnak gróf Bethlen Márkus által beküldött tervét és költségvetését tárgyalta. A bizottság abban állapodott meg, hogy miután Vásárhelynek egyedül a legegyszerűbb vonal kiépítése van érdekében, ezért továbbra is ragaszkodik a legegyszerűbb vonalhoz és ha ez építenék ki, Szentestől Vásárhelyig akkor a város nem több, mint

szelermes szívébe. Hervadni kezdett, mint a le-tört fehér lilium. Hogy szerezte meg a maga számára Pista hajlandóságát? Ezen tünődött szegény feje folytonosan. Mert a szerelem épen olyan nagy galiba volt akkor is, mint most.

Mikor aztán a szerelmes kis leány szeméből a sorvasztó láz kioltotta a régi szelid fényt, azt az angyalít, — föllobogott bennök a szenvedély tüze, az a pokoli.

Ha nem segített rajta jó szelleme, segísen a rossz.

Sokat hallott már beszélni a boszorkányokról, kivált Sára asszonyról: Rohonkánéről, a ki még a boszorkányok közt is jeles és vitézlő persona volt. Hallotta egyszer a felsőszomszédban, hogy Rohonkáné nagy mester volna a szerelmi bajokban. Rontani, gyógyítani képes egyszerre. Mlment tehát hozzája és elpanaszolta neki szívének nagy keserűségét.

Rohonkáné eleintén gondolkozóba esett, mert nem régiben tanulta mesterségét Kökény-nétől, kinek is érte két akó bort fizetett, majd így szólt:

— Tudod mit, leányom, szívesen teszek éretted valamit, hanem előbb ki kell tudnom, ki fészkelte be magát Katona György fiának szívébe, s csak azután segíthetek a bajodon.

Juliska lerakta ajándékait Sára asszony asztalára, megköszönte jóságát s haza ballagott.

*

ötven ezer forinttal járulhatna hozzá, míg ellenbe ha kitérésekkel építtetnék ki a vasut, akkor semmivel sem; ha pedig Makóig vitetnék, a szentes-vásárhelyi egyenes vonal megtartásával, akkor igen is Vásárhely nagyobb áldozatot is hozhatna. A bizottság ily értelemben teszi meg javaslatát az áprilisi közgyűlésnek, felhatalmazást kérve attól, az érdekeltségi gyűlésen a hozzájárulás mérve tekintetében való nyilatkozhatásra. Az érdekeltségi gyűlés a törvényhatóság határozata után fog egybe hivatalni, valószínűleg ápril végén.

— **Kecse N. László** tak. pénztári volt könyvelő távoztával, mint értesülünk a „mind-szenti takarékpénztár“ igazgatósága legutóbbi ülésében elhatározott, hogy addig míg a megválasztandó új könyvelő helyét el nem foglalja, teendőit Mészáros B. Péter fogja teljesíteni.

— **Regále bérbeadás.** F. hó 26-án adta ki Mindszent község a regáliát $\frac{3}{4}$ évre, legtöbbet ígérő Szilágyi Mór kecskeméti lakosnak, 6000 forintért.

— **Földérintett tolvajlás.** 1888. év aug. 5-én Bálint János csanyi lakostól, készpénz, rubanemű és ágyneműben 696 frt és 40 kr. értéket eltolvajlottak. A csanyi őrmester ur Balog Sámuel éber nyomozása folytán, lépre kerültek a tetesek. Mártony Menyhárt és Tábit László síróhegyi lakos rovott előéletű egyének személyében, kiknél a tárgyak részben megtaláltak s ezek tetteiket bevallva, tettestársukul Bürgés Balázs csanyi és Denes Lajos síróhegyi pástort vallották, kik azonban makacsul tagadnak. A lopott tárgyakat az eltulajdonítás után egy hónapig a föld alatt tartották. Ugyanez alkalmal az említett őrmester ur 1887. március hó 13-án szintén betörési lopás által elkövetett tettet derített föl, mely Szolnoki Béla uradalmi őrnök ur kárára követetett el kistelekiek által, mely büntett felderítésére egy lefousheux fegyver vezetett. A tettesek a szegedi törvényszéknek átadattak. Igen örvendünk, hogy e jómadarak lépre kerültek, mert a mult években is a környék lakossága ily féle emberektől háborított.

— **Törökországi kacsá,** az amely a mult hetekben Mindszentre és a tömörkényi oldalra repült. Némely polgártársunk vörös bugyogóban és hosszú kalifa szakállal már látta, sőt törökül is beszélt vele; u. i. Gémes Györgyről szólunk ki a Kossuth Lajos nagy hazánkfával bujdosott volna ki és eljött volna. A tömörkényiek még nem látták és azt hiszik, hogy Mindszentben van, a midnszentiek sem látták és azt hiszik, hogy Tömörkényen van. Nincs biz az sehol sem csak valami saját külön tudósító fejében fogamzott egy márciusi kacsá tojás.

Sára asszony fekete macska alakjában elment Katonáékhoz és egy béka nyelvet tett az alvó Pista legény feje alá; ennek következtében az kibeszélte, hogy szíve Szögi Piroskához vonzódik.

De mivel ez a dolog épen szent. Iván napján történt, s ezen az éjjelen a Szent-Gellért-hegyen ülést volt tartandó a boszorkány sereg, Sára asszony sem tehetett Juliska érdekében most többet, minthogy egy csillag-féreg és róka-vért szegezett rézzszeggel a Katonáék kapujára, hogy a házban lévőknél ne vehessen erőt senki szerelme.

... Besötétedett. Az eget sűrű fekete föllegek borították, majd esni, dülni, szakadni kezdett az eső, közben-közben villámlott s mennydörgött. Sára asszony kinézett a sötétségbe s messzelátó szemével látta, mint szelik át a levegőt fekete nagy gombolyokban boszorkány-társai, kik a „j e l e s t á r s a s á g“ gyűlésére tartottak, ülven pedig fölvaltva seprőn, gereblyén, főzőkanálon, szalmaszálon, guzsalyon, piszkafán, köpönyegen, fekete és kék macskán, kecskén stb. stb. Maga is készülődni kezdett. Első sorban bekente magát boszorkány-kenőccsel, a mely altató-csucsor, belindek, mákony, nadragulya, bürök, szzirompár és landánumból készült. Azután cifra nyereggel felnyergelte pemetéjét s ezeket mondva: „ha jól kenek, jól

— **A „Gazdák és iparosok át. Hitelszövetkezte“** újól szervezése s ennek kapcsán az alapszabályok módosítása iránt „Javaslat“-ot irt és terjeszt be Haan Rezső az esztergomi fióktelep elnöke, a mely a helybeli fióktelep elnökének is beküldetett. A „Javaslat“-hoz mellékelt, elnökhöz intézett felhívásban erős kifejezések vannak használva a központ ellen és egy előtanácskozásra hivatik meg az elnök, a melyben, ha részt óhajt venni, vele Haan Rezső által a konferencia helye és ideje, a közgyűlést megelőzőleg 14 nappal tudatni fog.

— **Szentes város képviselő-testületének** 1888. évi december hó 28-án hozott határozata folytán értesítetik a közönség, hogy a tavaszi (Szent-György napi) országos vásár f. évi április 20-án, 22-én és 23-án tartatik meg, és pedig: április 20-án, vagyis husvét szombatján a baromvásár, 22-én, vagyis ünnep második napján és 23-án az általános vásár fog megtartatni.

— **A „Szentesi Lap“** mint annak 36-ik számból olvasuk politikai lappá fog átváltozni.

— **A h.-m.-vásárhelyi jelős fiatalság** a gerj hóban — mint Kottlik Zirzabella a márciust nevezi, — nagy gerjedelemben jött a mult vasárnap este. Fenyegető leveleket dobált szét a városban s a törv. hatósági bizottság több tagjának, kik a közgyűlésen a városi tanácsnak a Hajdumegye és Arad város köriratának tudomás vételét véleményező jelentését elfogadták, — a kerítéseiken dobálták be a fenyegető leveleket, Draskócy Lajos ágost. ev. lelkész ur lakásának ablakait pedig egy 20—25 tagból álló nagyreményű hazafi egy repedt bogrács csőrömpölése mellett bevették.

— **A szegvári polgári kör** f. hó 25-én tartotta rendes alakuló közgyűlését. Halus József elnök az ülést megnyitván, felhívta a szép számmal megjelent tagokat az újabb megalakulásra, megköszönvén a benne helyezett bizalmat, mire úgy ő valamint többi tisztársai leköszöntek. Az új választás eredménye a következő: Elnök Bécsi Sándor főjegyző, vál. elnök dr. Virágh Lajos ügyvéd. Pénztáros Hatvani Endre tanító jegyző Barsy Lajos gyógyszerész másodjegyző Tóth Imre tanító háznagy Tóth József gazdálkodó. Eddig 70-en iratkoztak be és többre is van kilátás, mert kétségtelen, hogy az ujonnan megválasztott tisztviselők vezetése alatt, a kör nemes célja és feladatának meg fog felelni.

— **Az ideai hadgyakorlat.** A 7-ik sz. hadtest, melyhez a mi 46 és 101-ik ezredünk is tartozik az ideai hadgyakorlatokat Biharmegye Tenke község környékén fogja megtartani.

— **Fegyvergyakorlat.** A szegedi 46. sz. gyalogezred számára a bécsi arsenálból ápril 20-án érkeznek meg az új Manlicher-fegyverek.

megyek“, utnak indult házának kéményéről.

A Gellért-hegyen már ott voltak társai.

Csakhamar megérkezik Rózsa Dániel kapitány is, a szeged-palánki boszorkányokat hozván magával egy nagy rostában.

A hogy teljes számmal együtt valának, megjelent köztük Dromó ördög is fekete kecskák képében, de emberi ábrázattal. Ekkor háromszor körüláncolva és testének minden részét megcsókolva, üdvözölték őt. Ezt végezve, a főördög egy lisztát, melyet csak ő tudott olvasni, olvasott föl, hogy nem hiányzik-e a gyülekezetből valaki. Ezután mindenkinek el kellett mondani, hogy miket végzett az utolsó gyűlés óta. Hivatalos dolgaik után lakomához kezdtek, melyet fajtalan-tánc követett. A főördög egy kőasztalra ült s a muzsikás boszorkányok löfőjét és macskafarkot szorintgattak kezükben, hangszerek helyett. Bor volt nagyon sok, s ezt nem közönséges módon nyerték. Megszurtak ugyanis egy szöllővesztőt, s abból folyt annyi bor, hogy elég volt 3000 boszorkánynak is. Multság végén az arany-poharak, melyekből ittak, valamint a főördög aranyos ruhái is mind megnevezhetlen annyagá váltak, míg a „Dromó“ hamuvá égette magát. Ez a hamu szét osztatott a boszorkányok közt, hogy azt rontásra fölhasználhassák.

Az ezred tartalékosainak az új fegyverekkel való begyakorlása ápril 27-én kezdődik meg. Az első gyakorlatra az 1880. 1882. és 1884. évfolyambeli, továbbá mindazon tartalékosok hivatalnak be, kik a tavalyi árvízveszély folytán elmaradt fegyvergyakorlatukat utána pótolni tartoznak. Ez a ciklus 13 napig tart.

— **Lopás.** Szegváron e hó 25-ére viradóra ismeretlen tettesek, egy ottani uri ház zárt udvaráról 2 drb hizott pulykát loptak el. A tetteseknek, mint rendszeren „ütik a nyomát.“

— **A halászatról szóló** 1888. évi XIX. t.-c. a f. évi május hó 1-én lép életbe. Ezen törvény meghatározza, hogy a halászsoknak „halászejgy“-gyel kell bírniok, valamint meghatározza a kifogható s áruba bocsájtható halak nagyságát, s szigorú büntetést mér a tilalmak áthágására. Jó lesz az érdekelte feleknek ezen törvény kihirdetésére figyelemmel lenni s illetékes helyen kellő utbaigazítást kieszközölni, ne hogy beteljesüljön rajtok azon közmondás: „kárán tanul a magyar.“

— **Battyubál.** A szegvári izr. f. hó 23-án a felállítandó gyermek kisdud ododa javára fényessen sikerült battyubált rendeztek. Ott volt a község eleje, a jó kedvben nem volt hiány, mit azon körülmény is tanusít, hogy a tánc kedvelő ifjúság öröme a mulatságnak csak a reggeli idő vetett végett. Szépeik közül ott voltak: Weinstein Ilona, Móhr Fáni, Szidonia és Gizella, Kohn Lujza, Kovács Irénke, Kutasi Juliska és sok más kisasszony, kiknek neveit térszűke miatt fel nem említhetjük. A bál tisztajövedelme rendelkezési helyére lett juttatva. Egyszersmind köszönetet fejezünk ki dr. Virágh Lajos, dr. Boros Jakab, Vidovich Mihály, Tóth József, Bihari János és Salánki József uraknak kik felülfizetéseikkel szaporítani szivesek voltak a bál tiszta jövedelmét.

— **Elfogott lóköto.** A szeged város területén folyó zsványhajsza váratlanul kitünően ütött be. A minap összefogdosott lóköto-banda vezéregyéniségét, akire a messzevidékre terjedő vadászat folyt s akinek kézrekerítésében a legkevesebbet biztak: Nemes Nagy Antalt a napokban, a város területén, még pedig a belvárosban elfogta a szegedi rendőrség.

— **Sikkasztások statisztikája.** Az 1888. évben történt sikkasztásokról nyilvánosságra került adatok szerint a nyilvános pénztáraknál 311,500 frt, a magán pénztáraknál 586,000 frt, összesen tehát 997,500 frt sikkasztatott el.

— **Bedőlt híd.** A temesvári „Aranka-híd“, szerdán halmali három órakor nagy robbajjal bedőlt. A híd a Nagykikinda országut közelében épült és a legélénkebb közlekedés gócpontja volt. Az összeomlás előtt még több szerkeér hagyta el a hidat.

Mindenki azon az alkalmatosságon távozott haza, a melyen jött. . . .

Sára asszony másnapra kelve, utána nézett Horváth Juliska dolgának: megrontotta ugyanis mind Szögi Piroskát, összezsugorítván lábait, mind Katona Pistát, negyednapos hideglelést küldvén reája.

Juliska hamar tudomására jött annak, hogy mit tett Sára asszony. Sirva tördelte kezét a boszorkány előtt.

— Nem így akartam én, nekem csak Pista szerelme kell.

— Hagyd csak énreám, leányom, dörmögő Sára, elcsinálom én azt úgy, a hogy a legjobb lesz.

Mikor magára maradt Sára asszony, a konyhában sietett. Itt a tüzre tett háromlábu vas-szék fölé egy fületlen fazekat s abban petrezselymet és koriandrumot kezdett főzni, a párolgó gőz szagára megjelent neki az ördög, a kivel tanácskozni kezdett.

Mikor ki prézsmítálták magukat, máknedvet öntött a kotyvalék közé, mire az ördög eltűnt.

Sára ezután Katona Pistához sietett s annak a nyakára gyapjuba kötött akasztófa szöveget tekert, — mire az meggyógyult. Sára fonnyadt munkát szép ajándék összeg üttötte.

Szögi Piroskát is meggyógyította őt mári-

— **Aki nem tudja az ura nevét.** Mulatságos jelenet játszódott le f. hó 26-án délelőtt a szegedi fenyítő j. bíróság előtt. Géci Mártonné becsületén ugyanis nagy csufúságot ejtett K. Borcsa. Ezt a megcsufolt, meghurcolt becsületet akarja Géci Mártonné megparánálni, tisztára mosni. Erre a nagy mosásra Géciné beidézett tanúnak Nagy Katát is. Kata asszony, aki nemcsak névleg Nagy; de testileg is valóban nagy, csak féloldalt fordulva tudott becsuszni az igazságszolgáltatás ajtaján. Minden szem a belépőre irányult.

— Van-e hites ura? — kérdezi a bíró Nagy Katát, a tanut.

— Most van, kéröm szépen.

— Hogy hívják?

— Gyurkának hívjuk a tanyán, kéröm szépen.

— Hát a vezetéknévén hogy hívják?

A trabális menyecske megigazítja a kendőjét a fején, a közben gondolkozik, hogy hát, hogy is hívják az ő Gyurkáját?

— No, — sürgeti a bíró, — nem érnék rá sokat gondolkozni. Még az ura nevét se tudja?

— Kéröm szépen, én csak Gyuri néven ismerem, más nevét hogy tudnám, hisz nem vagyok az anyja.

— De a hites felesége!

— Alássan kéröm, még csak hat hete mult szombaton, hogy mögsküdtünk, aztán én még nem kérdeztem a nevit, mert nem tudtam, hogy még törvény elé is kerülök.

Se G. Mártonné, se K. Borcsa nem tudták megmondani, hogy hívják a Kata urat. G. Mártonné azonban okos öreg asszony, azt tanácsolta a bírónak, hogy csak azt írja föl, hogy: Gyuriné szül. Nagy Kata.

Nagy Kata majd otthon megkérdezi az ura nevét, aztán bejön a városba és megmondja a bíró urnak.

— **Gőzhajózás a felső Tiszán Szolnok és Szeged között** f. hó 26-ától további intézkedésig, következőképen fog közlekedni. Fölfelé: **Mindszentről** Szolnokra vasárnap és Szerdán reggel 8 óra előtt nem. Lefelé: **Mindszentről** Szegedre kéddén és pénteken déli 12 órakor.

— **Budapesti Hirlap.** A „Budapesti Hirlap“ a lefolyt hetek politikai vihariban küzdelmeiben jobban bizonyította, mint valaha, hogy merészen lobogtatott zászlaján ez az egyetlen jelszó áll: magyarság. Lángoló szavatai, melyeket napról-napra kibocsátott, élénk viszhangot keltettek az országban, s fokozták a „Budapesti Hirlap“ népszerűségét; elterjedtségét pedig eddig páratlan fokra emelték. A „Budapesti Hirlap“ máris olvasói közt találja az ország legkiválóbb intelligenciáját megértette, hogy e lapban a

ásért. Ugyanis a fehér lilium gyökerét égett borban kifőzte és ó-hájjal összekeverte. Ezzel a kenőccsel kenegette a leány beteg lábait, ki is harmadnapra már járhatott rajtok.

Ekként gyógyítva a két beteget, utó orvoságul mindkettővel oly bort itatott, a melyben a veszett kutya által megharapott kő porrá tört állapotban volt keverve. Tudni való, hogy ez által mindkettő kész gyűlölséget ivott egymás iránt.

Imigy bontotta föl Sára asszony a két szerelmes közt a viszonyt és mi sem volt könnyebb dolog, mint Pistát Juliának megszerezni.

Szép szemeinek segített Sára szerelmi itala-

A mint tetszik látni, ez a történet úgy végződik, hogy minden ember élve marad. Tehát nincs benne semmi tragikus vagy rettenetes.

Ámde kérem a dolog nem úgy áll. Mert ellenkezőleg ez a történet úgy végződött, hogy a fele szereplőket — megégették.

Máglyán hamvadt el Rohonkáné Sára asszony, Rózsa daniel kapitány uram, valamiképen Borbolya hadnagy ur, ámbátor könyves Kálmán király szépen megmondja törvényének I. végz. 57. fejezetében:

„De strigis vero, pue non sunt, nulla quae aetio fiat.“

Ez a fent elmondott szerelmi történet is segített Sára asszony alá nyujtani a máglyát.

magyar nemzeti politika nyer legpregnansabb kifejezést. A „Budapesti Hirlap“ sikerének egyéb tényezői a régiek maradnak: a kitünően szervezett szerkesztőség, s a közönségnek gyors és hű kiszolgálása, tekintet nélkül a költségekre. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendszeres levelezésön kívül saját külön tudósító értesítőközvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hirlap“ arról rögtön ne adjon hű és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap“ politikai cikkei K. A. A. Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünvald Béla, Balogh Pál íjakkal más kiváló hazai publicistákkal híven a lap független, magyar. pártérdekeket nem, csak nemzeti érdekeket ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkeszti s az ülés külsőségeit vidékünkön külön-külön kiküldetésű tagjai annak gyors és hű értesítést. A „Budapesti Hirlap“ e célokra havonként oly összeget fordít, mint a menyit ezelőtt 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, legyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hirlap“ Tárcarovata a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A regény-csarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közöljük. — Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hirlap“ kiadó-hivatalának, IV. kerület, Kalap u t c a 16. s z á m.

Világfolyása.

Belföld. Ugylátszik a közokt.ügyi miniszternek a tüntető egyetemi ifjak ellen kiadott rendelete használt, mert még a f. hó 26-án megtartott szavazás után is a miniszterelnök és a többi képviselők is bántatlanul távoztak az országház terméből. A 25. §. 109 szót többséggel megszavaztattott.

A hír hallatára Kolozsváron nagy tüntetés volt. 26-án este pontban 7 órakor kezdődött a mozgalom, még pedig meglehetősen nyitánnal; ami nem volt egyéb, minthogy az egyetemi kör második emeletének egyik ablakából kidobták Tisza Kálmán miniszterelnök aranykeretes arcképet. A kép nagy robajjal csapódott a kövezethez, ráhája és üvege szilánkokká töredezték.

Vagy egy óráig ünnepélyes csend urilkodott ezen ekzekúció után. Végre egy negyed kilenc óra tájban egy nagy csoport fiatal ember és egyéb népség verődött össze. A rendőrség rögtön elébe sietett a botokkal felfegyverkezett tömegnek és békés szétoszlásra szólította fel. A tömeg azonban megtámadta a rendőrséget és ütlegekkel válaszolt. Még a megerősített rendőrség sem volt képes a tömeget szétoszlaltani, a mely már pisztolylövéseket intézett ellenük. Csakis a kivonult 5 század katonaság erélyes és tapintatos eljárásának köszönhető, hogy a még mindig ellenálló néptömeg vérrontás nélkül lett szétoszlaltva. Mint hírlík Szűgyénosi tályfőnöknek belügyminiszter tárcala lett felajánlva.

Herman Ottó ellen a kir. főügyész a március 19 és 20-án az ifjuságnak mondott beszédeiért vizsgálatot rendelt el.

CSARNOK.

[Levél a kis Vigyázó Lacikához.]

Hát kedves kisz Vidázó Lacita! tán már madából ki fordott a szusz — hód szemmit szem mond? Czudálatos! szemmi botrány — szemmi feltűnészt keltő igazság keresztész. Taján czat nem halt ön meg, avagy oly sze-

lid lett madácska hód már epéje szinc? Kisz epész!! Bocsanatot, hogy majdnem oly hangon kezdtem önnel beszélni, mintha ön a világ nagy mindenségében csak egy kis pontot foglalna el — pedig ellenkezőleg ön nagy ur akit mindenre kész alabárdosok környeznek. Önnek egy intésére az ezredévek óta lezárt gulák szétnyílnak, hogy sötét rejtelmeibe tekinthessen. Ön nagy tudós is eltudja ol, vasni a régi pergamentekre ezredévekkel ezelőt kaldensí nyelven irt kabalisztikus sorokat. Önnagyon jó ember is, mert tudományát nem magának tartja meg, (kár!) hanem megosztja mindenkivel, elmondja tapasztalatait fűnek-fűnek s ez nagyon szép öntől.

Egy baj azonban mégis van; mert sokan akar-nak hitelt adni a „Nilusi krokodilusnak“, mert nálunk azon közmondás járja, hogy a „kész munkában boldog is talál hibát“. Ön pedig tisztelt Krokodilus ur, mindig csak a kész munkában keresi a hibákat. Hogy ön valaha segített volna azon kész munkákat felépíteni; azt semmi féle „Nilus parti“ avagy Tisza parti ur nem fogja soha a gulákban őrzött régi iratok között felfedezni.

Nagyon sötét lehet egy olyan „Gula“ közepén; nemde Vigyázó ur? Miért jár hát ön oda felkutatni az ezredék óta hermetice elzárt, rohadtt levegőjű, sötét oduka egy pokoli büzt terjesztő kis méceses világánál, rég fedett igazságok kutatására, hogy azt felszínre hozva — százféle alakban elferdítve — tálalja a közönség elé?

Magácska nagyon epés természetű, ön még fiatal ember fogadja el ezen tanácsot tőlem: Máskor, ha ön a piramisok borzalmas csendjét csoszogó lépteivel megzavarni akarja: dobja el először messze büzt terjesztő kis mécesesét; gyűjtsa meg a világosság fáklyáját, hogy jobban lásson! Ezt tanácsolja önnek a „Vigyázóra“

(Levél helyből.)

Tisztelt szerkesztő ur!

Ha volt valaha szükség községünkben lapra, úgy bizonyosan ezen időpont az, amelyben tág tere van hivatását betölteni; s ezt már maga az az körülmény is bizonyítja, hogy az írók gomba módra nőnek. Im magam is, akinek máskülönb nem fegyvere a toll, megragadom azt, hogy megbotránkozásomnak kifejezést adjak.

Midőn időm engedi el-el szoktam járni községünk képviselői közgyűléseire, volt tehát alkalmam megfigyelni a régi gárdát és a mostani nagy vezérférfiakat és azokról önkénytelenül eszembe ötlött egy rég halott mese, melyet ide iktatni bátorodom:

Hol volt — hol nem volt, de valószínű, hogy szép Magyarországon lehetett egy nagyon gazdag földes ur. E gazdag földes urnak volt egy régi hű gazdatisztje, kiből mindenek fölött bizott, rábizván egyik nagyobb birtokának kezelését is. Az öreg gazdatiszt értette mesterségét és szép hasznot adott be évente földes urának, nem feledkezett azonban meg magáról sem és közben-közben nem restelt saját vagyona szaporítására is gondolni és saját kezére is sáfárkodott.

Egy forró szép júliusi napon a földes ur váratlanul a birtokára érkezvén több jelekből bizton meggyőződött, hogy az ő hű gazdatisztje némi vétel és eladáskor bizalmával rutul visszaélt. Emiatt oly haragra lobbant a kényur, hogy az öreg tisztet nyomban ruhától megfosztatá, testét mézzel bekenette és a közeli erdő szélében őt ily állapotban egy fához kötteté. Itt kellett volna neki a forróságtól és az erdőben tanyázó szunyogok kinzásától elpusztulni. Másnap nagy kíséretével kirándult a földesur megnézni, hogy vajon éle még a bünös. Alig lehetett rá ösmerni; teste fekete volt a sok vértől pukkadt szunyogoktól, a melyek azt elboriták. Bár lett volna alkalm a és még ereje is magáról az undok férgeket lerázni, nem tette, sőt ellenkezőleg még ovakodott megmozdulni, nehogy azokat testéről elriassza. E tény fel-tűnt a földesurnak és kérdé, hogy: miért nem hajtod el magadról a vérszopó szunyogokat? Miért hajtánám el — volt a válasz — testemről ezeket a jóllakott szunyogokat, talán azért, hogy helyüket ugyanily nagy számu, de éhes szunyogok foglalják el? Nem uram, enged meg, hogy had védjék véretem e jóllakottak az éhesek ellen.

A földes ur megérté, hogy mit gondolt gazdatisztje. Kötelekeit rögtön feloldatá, vissza helyezve őt régi hivatalába. E földes ur, okos ember volt, e gazdatisztje már nem volt éhes, miért ne hagyja hát inkább őt tovább is hivatalában, sem minthony helyét egy éhessel töltse be.

Csak ezt akartam ezutal elmondani. „A jó pap holtig tanul“ hátha hözségünk választó polgárai e kis meséből némi okulást meritenek.

Engedje meg a tisztelt szerkesztő ur, hogy máskor is községünk érdekében, soraimmal becses lapját felkereshessem

Öszinte tisztelője

Darázs.

Szerkesztői üzenetek.

A Szegvár. A legnagyobb sajnálatunkra térszűke miatt ismét kimaradt. Majd sorát kerítjük. Kérjük a mult számunkban megjelenhez hasonló irányu becses tudósításait.

Madár F. urnak Csongrád. Levelét mai számunkban közöljük. Kérjük sziveskedjék a csongrádi állapotokról mindig ily bőven lapunkat értesíteni. Az ottani bajok orvoslásának ideje valóban elérkezett, mely bizonyára rövideden megtörténend, ha Csongrádnak vannak még több oly lelkes férfai, mint ön.

Sára — Szeged. Köszönjük. A „Fekete lovak”-ból még kérnénk.

Ócsay György. Csany. Ma közöljük „Villám Ferkó” végét. Köszönjük és kérjük alkalmmal küldjön ismét valami jót.

F. M. Csany. Becses levelét későn kaptuk. Közleményeit felhasználjuk most. Fogadja szívességéért köszönetünket.

Többeknek. Csakis előfizetőinknek, levelezőinknek és tudósítóinknak válaszolunk.

L. V. Szentés. Felhívjuk figyelmét mai hirdetésünkre.

M. F. Szegvár. Az idei ujoncozás aratás előtt minden bizonnyal meg fog történni.

Közgazdaság

Gazdasági és üzleti tudósítás.

E héten az időjárás igen változó volt, hol szép napos majd meg esős. A tavaszi munkálatok még nincsenek egészen befejezve, mert a nagy esőzések miatt a gazdák igen hátrálva lettek.

Az őszi vetések még eddig mint látszik jól állanak és szépen fejlődnek.

Buzában a behozatalok igen csekélyek, bár a gazdáknál még sok fekszik, de az alacsony árak miatt tartozkodók és az eladásokkal várakoznak.

Budapesten az árak e héten sem javultak, mert igen nagy mennyiségek érkeztek föl, mit a malmok csak rendes napi árakon vásároltak meg.

Mai piaci árak: szép tiszta buza frt 6.70 6.80 kukorica frt 4—4.10 árpa frt 4—4.50 minőség szerint zab frt 5.50—6. mind m. mkint.

Budapesti árak:

Tiszavidéki	78—80 kgos frt	7.50—7.60
Bácskai	78—80 " "	7.45—7.55
Erdélyi	76—78 " "	7.15—7.35
Határidő szállításra:	Buza tavaszra frt	7.06.—08 buza ősze 7.35.36 zab tavaszra 5.28.30 zab ősze 5.43.45 kukorica 4.80.82.

Burgonya — export burgonya kivitelünk írja a „Magyar Kereskedők Lapja” nevezetes szerepet kezd játszani. Franciaországban az ideai termés nem sikerült s ennek természetes következménye, hogy a szükséglet fedezésére a nyerstermelést üző országok felé fordult Franciaország figyelme így került a sor Magyarországra is, hova már is jelentékeny mennyiségek vásárlása iránt érkeztek kérés-kérések. A kivitel akadályát képezte azonban hogy ez olcsóbb cikk csak kisebb viteldíjat bír el, mindenekelőtt tehát szükséges volt a szállítási díj mérséklése, hogy a kivitel lehetségessé tétessék. Burgonya termésünk ez idén jó volt, s így remélhetőleg sikerülni fog a keresletnek megfelelni. E cikk iránt különben belföldön is élénkebb kereslet nyilvánul, miután több szeszgyár mint ismeretes, működését az új törvény folytán ismét megkezdette. S bár a burgonya a díjszabás olcsó c., áruosztályba van sorozva, ezáltal a szállítás könnyebb eszközölhetősére a díjtételek mégis előzékeny módon mérsékeltek. Így a magy. északkeleti vasut több állomásáról, melyek, főképp Szabolcsmegyében fekszenek kedvezményes díjtételek léptek életbe.

A burgonya kivitel előmozdítására nyújtott több rendbeli kedvezmények a következők.

1. A Svájcba Francia Bajor vagy Délnémetországba rendelt burgonya küldeményekre Budapestről Bécsig 40.5 kr. Korányáról 42.5 kr. Szegedről 76.1 kr. H.-M.-Vásárhelyről 84.2 kr. Algyőről 81.0 kr., magy. kir. államvasutak kelenföld — brucki vonalának állomásairól mint Budapestről szintén 40.5 kr. 100 kgrkint mérsékelt szállítási díj engedélyeztetett mely már a feladás alkalmával igénybe vehető. — A Bpest mögött fekvő állomásoknál a bpest-bécsi 40.5 kros díj számíttatik be, a feladási állomástól a Bpest-Ferencvárosig pedig a magy. államvasutak II. kir. díjszabása.

2. Budapestről Fiumébe transzpontálandó burgonya után 22.5 krral mérsékeltetett a rendes viteldíj mely ezek szerint Bpest Kelenföldtől Fiuméig 75.7 krra rug mtrmázsánként. A magy. kir. államvasutak központi hálózatának Bpest mögött fekvő állomásaitól Fiumébe szállításra jövő burgonyára szintén jelentékeny kedvezmény adatott, ezen kedvezmény nem alkalmaztatik a bajmok villányi és dálja-brodi vonal állomásánál.

Vasuti menetrend.

H.-M.-Vásárhelyről—Szeged felé: 6 óra 46perc reggel, 5 óra 28 p. este

H.-M.-Vásárhelyről—Nagy-Várad felé: délelőtt 10 óra 24 perckor, délután 7 óra 11 perckor.

Kistelekről—Budapestre: személyvonat éjjel után 2 órakor, délután 3 órakor: omnibus-vonat reggel 6 órakor.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat, déli 12 órakor, éjjel 12 órakor, omnibus vonat délután 6 órakor.

Szentesről—Budapestre. Indul 5 óra

38 perc reggel, 1 óra 15 perckor d. u. 3 óra 25 perc d. u.

Szegedről Csongrádra indul 11 óra 9 perc 2 óra 18 p. d. u. Csongrádról Szegedre 1 „ 05 p. 4 óra 59 p. d. u.

Szolnokról—Szentesre. Indul 3 óra 26 perc éjjel 11 óra 50 perc d. e.

Szentesre érkezik 8 óra 34 perc d. e. 4 óra 30 perc d. u.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

MEGHIVÁS.

A mindszei takarékpénztárnál 1889. év április 28. délután 2 órára saját házában tartandó **Rendkívüli közgyűlésre** a t. részvényes urak ezennel meghivatnak.

Napi rend:

Az üresedésben lévő könyvelői állás betöltése.

Kelt Mindszentben, 1889. március 27.

Hám János,
jegyző.

Keller Lajos,
elnök.

Pályázat.

A mindszei takarékpénztárnál üresedésbe jött könyvvezetői állás betöltésére pályázat hirdettetik. Évi készpénz fizetése 600 frt; az üzlet évi tiszta nyereségy 3%-tól tiszti jutalékból ötöt illető rész; és az intézeti házban (2 padozott szobából s mellék épületekből álló) szabad lakkással van egybe kötve.

A pályázóktól megkívánatik, hogy kereskedelmi akadémiát végzett legyen avagy hason intézetnél működött; működési, gyakorlati képzettségüket s élet korukat s erkölcsi viseletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **f. évi április 20-ig** alulirotnál beadják.

A megválasztott köteles állását 1889. év június 1-éig elfoglalni, azonban előbb május 1-én és elfoglalhatja.

Kelt Mindszentben Csongrádm. 1889. március 27.

Hám János,
jegyző.

Wimmer Károly,
igazgató.

Ajánlom a legújabb fajta betűkkel dusan berendezett

KÖNYVNYOMDÁMAT

bármely e szakmához tartozó munkák gyors, pontos és jutányos elkészítésére.

➔ Névjegyek, esketési- és bál meghívók művek ➔
csinos kiállítással

DIAMANT MANÓ

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR- és IRODASZER-KERESKEDÉSE.

Irodaszerek nagyraktára.

Kész ügyvédi, lovas és gyalogsendőrségi, pénzügyőri és községi nyomtatványok.

Gazdálkodóknak: Cselédszegődményi levelek napszámjegyzék és naplójegyzék. Betűsoros üzleti könyvek.

A vidéki megrendelések a nyomda saját költségén szállítatnak rendeltetési helyükre.

➔ Könyvek kötése jutányosan elvállaltatnak ➔